

CLOSE READING

LESKAART

Titel: Pas op voor de billenbijter!

Auteur: Lucas van Meerendonk

Illustrator: Stefan Yamá Cab

Uitgeverij: Moon

Doelgroep: groep 4-5

Kwalitatieve analyse

Tekststructuur: het betreft een boek met gedichten. Het boek heeft als overkoepelend thema griezelen met uitstapjes naar monsters en viezigheid zoals poep. De gedichten staan op zichzelf.

Taalkenmerken: elk gedicht biedt mogelijkheden om de woordenschat uit te breiden. Het aantal moeilijke woorden valt mee. Er zit meer uitdaging in het achterhalen van de boodschap en de precieze inhoud van de gedichten.

Betekenis: sommige gedichten hebben een bijzondere boodschap zoals de petteretet. Hierin gaat het over pesten en dat dat absoluut niet kan. De overige gedichten hebben vooral een grappige betekenis.

Bedoeling van de schrijver: de schrijver wil dat je plezier beleeft aan wel heel griezelige en vieze gedichtjes.

Benodigde achtergrondkennis: het thema griezelen zal voor de leerlingen een bekend thema zijn. Het is wel goed om sommige monsters zoals de vampier en de weerwolf goed uit te leggen.

Kwantitatieve analyse

De gedichten zijn best lang, maar door de vrolijke en grappige inhoud is dit goed te doen. De leesbaarheid van de tekst is meer gericht op leerlingen voor kinderen uit groep 4-5.

Als de gedichten halverwege groep 3 meerdere malen zijn voorgelezen zou het groep 3 ook moeten lukken om de gedichten te lezen. Hou er wel rekening mee dat dit veel werkgeheugen vraagt.

Lezer en taakfactoren

Per groep is het afhankelijk hoe ervaren de leerlingen zijn in het omgaan met gedichten. Alle gedichten houden een eenvoudig rijmschema aan, waarbij telkens de laatste woorden van twee opeenvolgende zinnen rijmen. Het zijn dus prima gedichten om op een beginnersniveau te oefenen.

Het poepiemonster

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

Doel: de leerlingen kunnen wie/wat/waar benoemen.

Werkvorm: placemat

Actie: lees het gedicht voor. Let op, laat de illustratie van het poepiemonster niet zien! Vervolgens gaan de leerlingen ontdekken over wie het gaat, wat er gebeurt en waar het zich afspeelt. Afhankelijk van het niveau van de leerlingen kun je hier verschillende werkvormen voor inzetten. Gebruik hiervoor de placemat werkvorm. Maak hiervoor groepjes van 4 en laat de leerlingen op één gezamenlijk blad de wie/wat/waar invullen. Vervolgens gaan ze samen in gesprek om tot één gezamenlijk antwoord te komen.

Nadat er klassikaal gekozen is voor wie/wat/waar krijgen de leerlingen een wit blaadje. Hierop tekenen of schrijven ze wie, wat of waar. Vervolgens gaan de leerlingen proberen om setjes van drie (wie/wat/waar) te maken. Het is interessant om te zien dat de leerlingen met elkaar gaan overleggen over wie/wat/waar. Een andere activiteit in de eerste sessie heeft te maken met het rijmschema. Bespreek het rijmschema en de plaats van de rijmwoorden. Vervolgens kunnen de leerlingen in tweetallen op zoek gaan naar de rijmwoorden door deze dezelfde kleur te geven.

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Doel: de leerlingen tekenen het poepiemonster door naar de aanwijzingen in de tekst te kijken.

Werkvorm: arceren en tekenen

Actie: lees het gedicht nogmaals voor. Besteed tijdens het voorlezen aandacht aan woordenschat. Mogelijke moeilijke woorden kunnen zijn: daarbenee, zure sloot, aangenaam, bruine drab, kontje gebruikt, tevree, keutel, stinkt een uur in de wind, goed gezind en dankbaar. In het gedicht wordt duidelijk beschreven hoe het poepiemonster eruit ziet. De volgende elementen komen er in naar voren:

- 1) bruin van kleur
- 2) paar centimeter groot
- 3) stinkt naar zure sloot
- 4) piepkleine handjes
- 5) twee rode wantjes
- 6) enorme neus
- 7) tong uit zijn mond

Laat de leerlingen in het gedicht op zoek gaan naar deze uiterlijke kenmerken en laat ze deze arceren. Nu is het aan de leerlingen om het poepiemonster te tekenen. Let goed op dat ze zich echt richten op de bewijzen uit de tekst! Ten slotte laat je de illustratie uit het boek zien. Komt het poepiemonster van de leerlingen overeen met die van zichzelf?

